

Sirküler No: 2386

Sirküler Tarihi: 16.10.2018

KONU: DÖVİZ CİNSİNDEN YAPILAN SÖZLEŞMELERİNİN TÜRK PARASI OLARAK BELİRLENMESİNE İLİŞKİN UYGULAMA.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Kararın 4 üncü maddesine eklenen (g) bent ile;

Türkiye’de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dahil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmaz.

Söz konusu bendin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, söz konusu bentte belirtilen ve daha önce akdedilmiş yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan bedeller, Bakanlıkça belirlenen haller dışında; Türk parası olarak yeniden belirlenir. Şeklinde karar verilmiştir.

06.10.2018 tarih ve 30557 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin (Tebliğ No: 2018-32/51) (24) numaralı fıkrasında;

Bu madde uyarınca sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedeller Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi kapsamında Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenirken mutabakata varılmazsa; akdedilen sözleşmelerde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller, söz konusu bedellerin 2/1/2018 tarihinde belirlenen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru kullanılarak hesaplanan Türk parası cinsinden karşılığının 2/1/2018 tarihinden bedellerin yeniden belirlendiği tarihe kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması suretiyle belirlenir.

Örneğin, Sözleşme tarihi: 11.10.2017

TL’ ye çevrilme tarihi: 11.10.2018

Döviz sözleşme bedeli: 1000 ABD doları

TCMB efektif satış kuru: 3.7776 Dolar/TL (4,5525 Euro/TL)

2018 yılı toplam TÜFE oranı: %19,37

TL’ye çevrilen sözleşme bedeli: $(1000 \times 3.7776) \times (1+0,1937) = 3777,6 \times 1.1937 = 4509,32$ TL olmaktadır.

Hesaplama şekli Hazine ve Maliye Bakanlığı Kambiyo Genel Müdürlüğü sitesinden alınmıştır.

Yukarıda açıklandığı üzere 02 Ocak 2018 tarihindeki döviz kurunun TÜFE aylık değişim oranlarının toplamları esas alınarak belirlenen tutar 4509,32 TL dir.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Ek: 2

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2008-32/34)'de 6/10/2018 Tarihinde Yapılan Değişiklik İle İlgili Olarak Sıkça Sorulan Sorular

1. Tebliğ'in 8 inci maddesinin yirmi dördüncü fıkrasındaki hesaplamalara ilişkin örnek verebilir misiniz?

Örnek A- Sözleşme bedeli döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedeller Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi kapsamında Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenirken mutabakata varılamaması halinde 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesinin yirmi dördüncü fıkrasının birinci paragrafı kapsamında yapılacak hesaplama ile ilişkin örnek aşağıda yer almaktadır:

Sözleşme tarihi: 18/2/2017

TL'ye çevrilme tarihi: 11/10/2018

Döviz Sözleşme bedeli: 18/2/2017 tarihli 5 yıl süreli sözleşmede yer alan "yıllık" sözleşme bedeli

TCMB kuru: 2/1/2018 tarihinde belirlenen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru

TÜFE¹: 2/1/2018 tarihinden 11/10/2018'e kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 9 aylık toplam TÜFE değişim oranı

TL'ye Çevrilen Sözleşme Bedeli= (Sözleşme bedeli * TCMB kuru) *(1+TÜFE)

¹ TÜFE hesaplamaları yapılırken bileşik hesaplama yöntemi kullanılacaktır. Örneğin TÜFE¹ değeri hesaplanırken $\left[\left(\frac{TÜFE_{Eylül\ 2018}}{TÜFE_{Ocak\ 2018}} \right) - 1 \right]$ formülü kullanılacaktır. Yapılacak hesaplamalarda TÜFE oranı kisten (aylık oranlar dikkate alınacak, artık günler dikkate alınmayacaktır) uygulanmayacaktır.

Örnek A- Sayısal Hesaplama:

Sözleşme tarihi: 18/2/2017

TL'ye çevrilme tarihi: 11/10/2018

Döviz Sözleşme bedeli: 1000 ABD doları

TCMB kuru: 3,7776 Dolar/TL

TÜFE: 19,37 %

TL'ye Çevrilen Sözleşme Bedeli= $(1000 * 3,7776) * (1+0,1937)$
= 4.509,32 TL

Örnek B- Sözleşme bedeli döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün olmayan sözleşmelerde yer alan bedeller Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi kapsamında Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenirken mutabakata varılamaması halinde 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesinin yirmi dördüncü fıkrasının ikinci paragrafı kapsamında "**konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmeleriyle ilgili**" yapılacak hesaplama ile ilgili örnek aşağıda yer almaktadır:

Sözleşme tarihi: 18/2/2017

Çevrilme tarihi: 11/10/2018

Döviz Sözleşme bedeli: 18/2/2017 tarihli 5 yıl süreli sözleşmede yer alan konut veya çatılı iş yeri yıllık kira sözleşmesi bedeli

TCMB kuru: 2/1/2018 tarihinde belirlenen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru

TÜFE₁: 2/1/2018 tarihinden 11/10/2018'e kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 9 aylık toplam TÜFE değişim oranı

Sözleşme Bedeli₁: 11/10/2018-18/2/2019 tarihleri arasında geçerli Sözleşme Bedeli (TL)